

'Alles went, zelfs een raket die voor jou is bestemd'

Kapitein Philip Demunter ging met het Belgische leger zeven keer op missie in oorlogsgebied. 'Ik heb het gevoel dat ik iets voor mijn medemens betekend heb.'

De eerste keer dat ik door de Kroatische stad Vukovar reed, staat me nog scherp in het geheugen gegrift. Letterlijk alles was er door de oorlog aangeraakt: ieder huis zat vol kogelgaten, elke brug was ontploft, in de wegen zag je om de tien meter een mortierinslag. Het was de totale vernietiging, zoals Stalingrad na de Tweede Wereldoorlog. Automatisch begon ik te denken aan hoe erg de mensen daar moeten hebben geleden. Dat zijn gedachten die je de rest van je leven bijblijven. Ik kan het u verzekeren.

Ik ben in totaal zeven keer op buitenlandse missie geweest, wat bovengemiddeld veel is. Mijn eerste opdracht was in Rwanda in 1994, bij de terugtrekking na de moord op de tien para's. Daarna ben ik nog op missie geweest in Kroatië, Bosnië en Herzegovina, Kosovo, Afghanistan en Libanon. Mijn voorlopig laatste zending was vijf jaar gelden in Tsjaad, het land ten westen van Sudan, waar toen een burgeroorlog woedde die nog steeds niet voorbij is. We beveiligden er de vluchtelingenkampen tegen milities die de grens overstaken om te verkrachten en kindsoldaten te rekruteren.

Bij de meeste van mijn buitenlandse missies was het eigenlijke conflict voorbij. Maar hoewel je dan niet meer in het heetst van de strijd zit, blijven die landen – of beter gezegd: die situaties – toch bijzonder explosief. Het ex-Joegoslavië van na de burgeroorlogen stond bijvoorbeeld vol *checkpoints*. Die werden niet door reguliere militairen bemand, maar wel door halve vrijbuiters met oorlogsgeschut, van wie er gevaarlijk veel zwaar aan de slivovitsj zaten. Je hoopte maar dat het allemaal niet uit de hand zou lopen. Zelf heb ik geluk gehad. Maar een vriend van mij werd door een dronken Serviër neergeschoten en heeft het jammer genoeg niet overleefd. Zo iets had net zo goed kunnen

gebeuren in Tsjaad, waar milities met machetes rondliepen terwijl ze qat kauwden.

Je probeert het gevaar in te schatten en zo veel mogelijk te vermijden. Zelfs als je alles juist doet, kan het mislopen, maar daar denk je niet 24 uur per dag aan. Als je je op de opdracht focust, duwt dat de angst weg. Ik zat verschillende keren in gebieden met mijnevelden. Als je dan begint te denken dat elke

stap je laatste kan zijn, heb je geen leven meer. Nee, je volgt de richtlijnen en verlaat nooit de verharde weg – ook niet om gauw een plasje te maken in het gras.

Afghanistan was ongetwijfeld mijn gevaarlijkste missie omdat buitenlandse militairen door de terroristen als doelwit werden beschouwd. Er circuleerden veel mobiele raketten uit de tijd van de Sovjets, al waren er gelukkig weinig goed functionerende lanceermechanismen beschikbaar. Het kwam er dus op neer dat we voortdurend gebombardeerd werden maar dan niet erg precies. Bij het eerste bombardement ben je bang, maar bij

het derde denk je: "Ach, we zullen het wel weer doorstaan." Alles went, zelfs een raket die voor jou is bestemd.

Na mijn laatste missie werd ik naar Brussel overgeplaatst en nog later naar het provinciaal commandocentrum in Brugge. Mijn carrière nam een andere wending en de kans is klein dat ik ooit nog op buitenlandse missie ga. Ik ben wel blij dat ik het allemaal heb meegemaakt. Het kan hoogdravend klinken, maar ik heb het gevoel dat ik iets nuttigs heb gedaan, dat ik iets heb betekend voor mijn medemens. De aanwezigheid van Belgische militairen maakte in sommige landen zeker een verschil. Het zijn natuurlijk niet allemaal succesverhalen geworden; van Afghanistan kan ik niet zeggen dat de toestand erop is verbeterd. Maar ex-Joegoslavië kon wel terugkeren naar een situatie waarbij mensen op een normale manier met elkaar samenleven. Ik ben er best trots op dat ik daar mijn steentje toe heb bijgedragen. ☐

'Het was de totale vernietiging, zoals Stalingrad na de Tweede Wereldoorlog.'

KAPITEIN PHILIP DEMUNTER 'In Vukovar was alles door de oorlog aangeraakt.'

